

Minnesanteckningar Träffpunkt Kindaholm

Dialog ett

Håcksvik bygdegård, onsdagen den 4:e maj 2022

Mötet startade strax efter klockan 18 och vi var ett 30-tal deltagare. På plats från kommunen var vår nya kommunchef Sebastian Nydén, Fritid- och Gata-/Parkchef Fredrik Skoog, Mark- och exploateringsingenjör Ulrika Nilsson, Kanslichef Tomas Klug, Näringslivsstrateg Fredrik Dahl och Kommunutvecklaren Emelie Romland. På plats fanns representanter från byarna Kalv, Håcksvik och Mårdaklev. Det saknades deltagare från Östra Frölunda där enkätsvar kommit in men ingen valt att delta på mötet. Med på mötet var även vår kommunpolis Annika Stomberg.

Emelie inledde mötet och berättade om upplägget på kvällen, om hur dialogen fungerar och om förväntningar. Syftet med dialogen är att öka det lokala underifrån perspektivet, få till fler utvecklingsprocesser, en ökad förståelse för lokala behov, öka kunskapen om den kommunala organisationens möjligheter, utmaningar och ansvar samt att mötas för att sänka trösklarna in till kommunens tjänstepersoner. Att bo på landsbygden innebär både utmaningar och stora möjligheter.

Styrkorna som framkom i enkäten presenterades samt de möjligheter och utmaningar som kommit in. Sammanställningen av enkäten gjordes genom att de olika synpunkterna grupperades i ämnen som sedan vi gick igenom under kvällen. Detaljerad beskrivning av respektive plats styrkor kan ni läsa [här](#).

I flera byar från Kindaholm hade flera svarat att det var en utmaning att behålla och få inflyttning av yngre och barnfamiljer. Första området vi pratade om var därför om hur en plats blir attraktiv. Vi pratade om vad invånaren kan göra men identifierade också att infrastrukturen är en viktig del för att en plats ska vara attraktiv. Framförallt att det ska vara lätt att kunna ta sig till och från platsen även utan bil men också att en bra barnomsorg är viktig för barnfamiljen, att inte behöva ha för långt till förskola. Det handlar också mycket om hur vi själva pratar om platsen, att vi blir bättre på att vara stolta över det som finns och inte fastna i det som inte finns. Frågor som lyfts vidare till den politiska dialogen var vikten av en attraktiv skola, kollektiv trafik och förflytta sig utan körkort och bil.

Därefter tog Fredrik över och pratade om **kompetensförsörjning, industrimark och tomter för byggnation**. Vi pratade om problematiken att kunna få lån att bygga när slutpriset är lägre än byggnationspriset, att kommunala tomter är inte alltid det marknaden efterfrågar, att det är viktigt att det finns olika typer av boende. Vi pratade också om att Svenljunga kommun gärna är med och samarbetar om byar är intresserade av att ta fram privata tomter. Vi nämnde också att ödehus är ett sätt att öka andelen tillgängliga hus och att det troligtvis är på väg ett uppdrag till förvaltningen att göra en ödehusinventering. Dialogen handlade också om hur pandemin har påverkat både näringsliv och landsbygdens attraktivitet och att staden i många fall har tappat i konkurrensfördel och det finns idag goda förutsättningar att lyckats lika bra om inte bättre på landsbygden. Fredrik beskrev även hur han tillsammans med företagsföreningarna jobbar med kompetensförsörjning och olika utmaningar som företagen har, till exempel om man kan samköra bussar till och från arbetsplatser nu när drivmedelspriserna ökat. Fredrik berättade också om hur den eventuella batterifabrikens etablering

påverkar kompetensförsörjningen och bostadsbyggnationen i kommunen och hur viktigt det är att vi alla samverkar. Effekten av en ev. etablering kommer påverka hela Sjuhärad. Har du ytterligare frågor så kontakta gärna [Fredrik D.](#) Vi pratade om kommunens roll att planera för fler bostadsområden i området. Att kommunen måste bygga i hela kommunen, kanske främst där marknaden är svagare för att på så vis skapa fler boendemöjligheter som leder till inflyttning och en ökad befolkning. En ökad befolkning stimulerar både näringslivet och service. Många frågor kring byggnation är politiska och vi kommer prata vidare om kommunens roll i att bygga och planera bostäder och politikens syn på detta den 7 juni.

Nästa område var **Kommunal och Kommersiell service**. Här pratade vi om möjligheten att driva butiker som en ekonomisk förening där man kan samverka med andra föreningar och på så vis få extra inkomster till föreningslivet. Ofta är det svårt att få en lönsamhet som täcker en anställning vilket var anledningen till att Lifvs lade ner i Östra Frölunda, butiken kan ändå gå med vinst och Fredrik D berättade om sina erfarenheter från butiken 24Livs i Lockryd. Diskussionen gick vidare varför kommunal och regional service blir mer och mer centraliserad. Sebastian som tidigare var socialchef beskrev utmaningarna kring kompetensförsörjning och att det är lättare att få ekonomisk hållbarhet i stordrift. Även denna fråga är politisk då det är politiken som bestämmer hur mycket budget som avsätts. Vi pratade om att boende som passar äldre kan med fördel byggas i kluster för att få en effektivare hemtjänst. Nya bostäder som passar för äldre gör också att äldre lämnar sina gamla hus och fler hus blir tillgängliga för exempelvis barnfamiljer. Att få en ekonomisk hållbarhet i nybyggnationen är en utmaning och vi pratade om att också den privata marknaden kan bygga. Dialogen handlade också om värdet för den enskilde individen, att det inte alltid är det bästa att få långa resor för exempelvis dagvård och det ifrågasattes om det verkligen alltid var billigare med fler resor vilket blir resultatet av stor drift? Vi pratade om värdet att nära och kära kunde ha närhet till sina äldre som samtidigt behöver vård. Här hade man olika syn och frågan tas vidare till nästa möte.

Efter fikat pratade vi om **Kommunalt och enskilt VA**. Frågor har kommit in angående kommunalt VA i kyrkbyn, Kalv. Ärendet ligger just nu hos länsstyrelsen för beslut och kommunen gör inget innan beslut är fattat. Om Länsstyrelsen tar beslut att området är ett §6 område är kommunen tvingad till att bygga kommunalt VA, länsstyrelsen beslut går dock att överklaga. Även om länsstyrelsen anser att området inte är ett § 6 område kommer kommunen gå vidare i dialog med berörda. Vid frågor kontakta [Anders Kjellberg](#).

Nästa område **Vägar - underhåll och skötsel**. Fredrik Skoog berättade om att de flesta av våra vägar är statliga och det enklaste sättet att påverka dessa vägar är att göra en felanmälan till Trafikverket. Emelie tipsade om att man kan använda lokala facebookgrupper för att mobilisera att flera skickar in felanmälningar. Just nu ligger planerade investeringsplaner långt efter och de ökade kostnaderna gör läget osäkert när Trafikverket planerar göra insatserna. Kommunalt har vi gjort stora satsningar på vägbelysning. Här kan ni anmäla till Trafikverket, [Anmäl skador, fel och brister - Trafikverket](#). Kontaktperson i detta område i kommunen är [Fredrik Skoog](#).

Fredrik S. har även ansvaret för **badplatser** som var nästa område i dialogen. I enkäten hade det kommit in önskemål att förbättra olika saker på badplatsen i Kalv. Fredrik har en dialog med byalaget i denna fråga. I Mårdaklev önskar man en ny badplats i Stora sjön. Arbetsgrupp bildades för att arbeta vidare i frågan. Fredrik berättade även allmänt om våra badplatser och hur skötseln på dessa fungerar. En sak som många observerat är att vissa platser har grillplatser andra inte. Kommunen har valt att plocka bort alla grillplatser då de ofta var centrum för skadegörelse och ungdomshäng. Flera byar har däremot valt att ha kvar eller bygga nya och sköta dem själva i byalaget. Detta är kommunen positiv till och det finns bidrag att söka för material. Har man något som är trasigt uppskattar vi att ni gör en [felanmälan](#) då får vi vetskap och kan laga.

Vi gick sedan in på alla de **idéer** som invånare har haft **som kan utveckla platsen**. Vissa saker kan vi fixa direkt som exempelvis hundlatriner som önskats i Östra Frölunda. Kommunen vill däremot gärna ha ett samarbete med några invånare eller byalag. Eftersom representation saknades ifrån Ö. Frölunda gick vi inte vidare med just detta men finns intresse så kan man alltid kontakta [Emelie](#). Andra idéer var exempelvis konserthus i Kalv, utegym i Mårdaklev med mera. Kommunen hjälper gärna till att vidareutveckla idéer och kan stötta för att söka finansiering. I vissa fall går kommunen också in med kommunal medfinansiering. I enkäten lyftes det också att det var viktigt att kommunen har regelbundna dialoger med byalagen samt att föreningsbidragen är något man tycker är viktigt. Kommunen har efter en paus under pandemin startat upp byalagsmöten igen och vi träffas varje vår och höst. Bidragsreglerna kommer att arbetas om i samverkan med föreningslivet under hösten 2022. Kontakta [Emelie](#) om ni har någon idé.

Några hade lyft upp möjligheten till att göra lokala **vindkraftsparker** i enkäten. I kommunens översiktsplan regleras höjden på vindkraftsverken till 150 m. Upplevelsen under arbetet med översiktsplanen var att många var restriktiva till vindkraft nära sitt boende. Man är generellt positiv till vindkraft men vill inte ha det där man bor. Är ni intresserade av att bygga vindkraft och har mer frågor kring detta så kontakta [Fredrik Ekberg](#)

Sista området var **kollektivtrafik**. Här är egentligen samhällsbyggnadschefen [Fredrik Ekberg](#) ansvarig men eftersom han var sjuk svarade Fredrik Skoog på frågor och berättade. Västtrafiks ekonomiska situation på grund utav pandemin är mycket ansträngd och i dagsläget handlar det om att försöka få behålla vår kollektivtrafik snarare än att kunna kräva mer. Ett tips är att använda den anropsstyrda kollektivtrafiken [Närtrafik som ni kan läsa om mer här](#). Vi pratade om problematiken att kollektivtrafiken inte synkar över länsgränserna och vi funderade på varför bussarna är så stora? Vi lyfter frågan om kollektivtrafiken på den politiska träffen och kollar vidare med Västtrafik varför man ofta kör så stora bussar. Vi pratade även om ladd infrastrukturen. Kommunen har tagit fram en plan för vart laddstationer bör finnas men kommer inte bygga i egen regi då kommunen anser att det inte är korrekt att kommunen ska sälja el. Vi tror också att kommuner inte kommer tillåtas göra detta i framtiden.

Till sist gick vi igenom de **politiska frågorna** och vad som händer här näst samt sammanfattades kvällen. **Nästa dialog är med våra politiker den 7 juni 2022 i Valltunagården. [Anmälan görs här](#).**

Frågor som kommer lyftas upp på mötet är:

- Kommunal servicenivå – saker läggs ner, centraliseras
- Kommunalt bostadsbyggande i hela kommunen – kommunen ska bygga där marknadskraften är svagare
- mer differentierat boende (för alla)
- Serviceboende/boende för äldre på landsbygden
- Ödehus - följa upp att den kommit vidare
- Möjligheten att kunna förflytta sig på ett hållbart sätt
- Lyssna på hela kommunen
- Vara en attraktiv kommun – kollektiv trafik med mera.
- Kollektivtrafiken över länsgränserna
- En riktigt bra barnomsorg och skola kommer göra oss attraktiva – en bra förskola är viktig!

Vi hoppas också fått svar på frågorna gällande mindre bussar och hur fördelningen av fritidshus och permanentboende ser ut i respektive by i Kindaholm.

[PowerPoint presentationen från kvällen hittar du här.](#)

Dialog två

Valltunagården, Mårdaklev.

Närvarande från Svenljunga kommun var Kommunstyrelsen ordförande och kommunalråd Patrik Harrysson, Vice ordförande kommunstyrelsen och Vice kommunalråd Johan Björkman, Ledamot kommunstyrelsens arbetsutskott Helen Jansson, Ordförande Svenbo Sven Liljegren, Kommunchef Sebastian Nyden, Chef Samhällsförvaltningen Fredrik Ekberg, Miljö och byggchef Pier Andersson och Kommunutvecklare landsbygd/turism Emelie Romland.

Till dialogen var bostadsbyggande den angelägna frågan. Efter Emelie gått igenom modellen gick vi igenom vad som hänt sedan sist. Ödehus frågan har förvaltningen fått i uppdrag att jobba med och börjar med detta i höst. Badplatsmöte är bokad med Mårdaklev, och fritidshusandelen kommer vi få fram i samband med ödehusinventeringen. Anledningen till att de ofta kör stora bussar på landsbygden beror på upphandling och att dessa bussar också används inom skolskjutsar. Därefter tog Pier Andersson och Fredrik Ekberg över och föredrog samhällsbyggnadsprocessen och hur översiktsplanarbetet fungerar. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det är första gången vi i Svenljunga kommun vi prioriterar i våra planärenden. Just nu är det väldigt hög efterfrågan på att detaljplanera områden och vi har hög efterfrågan på att bygga. Översiktsplanen ger oss en guidning i hur vi ska hantera kommunens resurser och vart vi ska planera våra serviceinstanser. Därefter tog Patrik över och följande frågor fördes dialog kring:

På agendan var följande politiska frågor:

- Kommunalt bostadsbyggande i hela kommunen – kommunen ska bygga där marknadskraften är svagare
- Differentierat boende, serviceboende/boende för äldre
- Kommunal servicenivå – saker läggs ner, centraliseras
- Vara en attraktiv kommun – En riktigt bra barnomsorg och skola kommer göra oss attraktiva – en bra förskola är viktig
- Möjligheten att kunna förflytta sig på ett hållbart sätt
- Kollektivtrafiken över länsgränserna
- Lyssna på hela kommunen

Frågorna och dialogen gick lite in i varandra. Dialogens syfte är om att vi ska prata om frågor som är viktiga för invånarna på platsen eftersom detta ökar kunskapen mellan oss vilket i sin tur kan påverka framtida satsningar och beslut. Det är inte alltid det finns tydliga svar på frågorna eller ett facit. Nedan är tankar och utdrag ur de dialoger som fördes under kvällen.

Dialogen började med att Sven gick igenom och beskrev Svenbos planer för framtiden. Bolaget har som krav på sig att bygga lönsamt. Just nu planeras 11 nya lägenheter på Boråsvägen. Många frågor kom upp gällande andra platser i kommunen så som Ätrastrand och nya bostadsområdet Sågviken i Hillared. Dessa ligger som pågående i planprocesser. Nu när kommunen är i ett expansivt läge så kommer detta påverka hela kommunen på sikt och inte bara de nu planerade områdena. Det är svårt i dagsläget att veta exakt hur utvecklingen kommer att se ut och hur den framtida ev. etableringen av batterifabrik i Lockryd kommer påverka kommunens olika delar. Erfarenheter från andra platser säger att det ger en stor påverkan i ett mycket stort område om etableringen blir av.

Vi pratade vidare om kommunalservice och svårigheter med kompetensförsörjning och att översiktsplaneringen styr våra kommunala servicesatsningar.

Vi pratade vidare om kollektivtrafiken och att det finns en hel del att utveckla för att få en fungerande kollektivtrafik i hela regionen och att Boråsregionen måste bli en enad politisk röst för att vårt område ska få ta del av de regionala pengarna.

Dialogen handlade också mycket om vad var och en kan göra för att bidra till utvecklingen. Vi pratade om bygg-gemenskaper och att vi äger tillsammans vår utveckling.

Många av frågorna och diskussionerna blev lika dialogmöte ett där vi kan konstatera att vi behöver samverka för att utveckla attraktiva platser att bo på. Kollektivtrafikfrågan är viktig för platsens attraktivitet. Det finns en utmaning hur den kommunala servicen ska fungera i framtiden, framförallt gällande äldreomsorg så det är svårt att klara kompetensförsörjningen. En högre grad av samverkan är viktig för att vi ska lyckas.

Vid pennan / Emelie Romland, Kommunutvecklare landsbygd/turism